

Odmítnutí Rosatomu zasáhne kapsu pouze samotného Česka ... užiteční idioti Babiš a Hamáček nepoškodily Rusko, ale na příkaz USA agresivně zaútočili proti Českému národu a České ekonomice

- CZ24 News | 23. dubna 2021

ČESKO/RUSKO: Čeští mocní vyloučili, dle informací místního ministerstva průmyslu a obchodu, Rosatom ze seznamu účastníků tendru na rozšíření jaderné elektrárny Dukovany postavené v letech 1985-87 podle sovětského projektu. Záminkou se stal politickým skandál spojený s vyhoštěním ruských a odvetou pak českých diplomatů. *„Je to politické rozhodnutí, ale přijato bylo ve Washingtonu a nikoli v Praze,“* říká šéfredaktor portálu Atominfo.ru Alexandr Uvarov.

Výzvy řady opozičních českých politiků k nepřipuštění ruské a čínské společnosti k atomovému projektu zněly dávno před nynějším skandálem. Vyloučit Číňany nebylo složité, Rosatom naopak velmi.

Projekt je v Evropě lákavým soustem v podmínkách odmítání jaderné energetiky většinou evropských zemí po havárii ve Fukušimě. Proto by stavět nové energobloky v Česku chtěly všechny společnosti, které to dělat umí. A takových ve světě není mnoho. Konkrétně svoje nabídky podaly tyto firmy: Americký Westinghouse, čínská China General Nuclear Power, francouzská EdF (získala podstatnou část aktiv francouzské Arevy), jihokorejská KHNP a, samozřejmě, Rosatom.

Ruská společnost v tomto konkurenčním boji vyhrávala z hlediska ekonomického. Lepší nabídku než Rosatom nikdo nabídnout neumí. Nebereme v úvahu otázku bezpečnosti jaderných energobloků – to se rozumí samo sebou. Ale finančně.

A hlavní prohrávající stranou bude Česko, které nepřipouští k tendru jeho nejzkušenější účastníky – čínský CGN a Rosatom, kteří mají největší zkušenost s výstavbou nejmodernějších jaderných energobloků „generace 3+“, říká Uvarov.

Projekt předpokládá výstavbu nového energobloku o výkonu 1.200 MW instalovaného výkonu jako záměnu dvou ze čtyř stávajících energobloků, postavených v 80. letech. Vítěz tendru má být určen nejpozději v roce 2024. Samotná výstavba má začít v roce 2029 s dokončením v roce 2036.

„Hlavní konkurenční výhodou Rosatomu je možnost nabídnout svoje technologie a služby za nižší cenu, než západní konkurenti,“ říká vedoucí expert „Ústavu energetiky a financí“ Sergej Kondratěv. Kapitálové investice do výstavby jednoho bloku o instalovaném výkonu 1.200 MW Česko hodnotí na 6 mld. eur, tedy 5 tisíc eur na kilowatt instalovaného výkonu. Rosatom vybudoval nedávno JE v Bělorusku o dvou energoblocích o celkových 2.400 MW instalovaného výkonu za 6 mld. dolarů, tedy 3 miliardy za jeden. To je polovina částky, kterou je ochotna zaplatit ČR. *„Jistě to není tak, že by Rosatom realizoval projekt v ČR dvakrát levněji oproti oznamované sumě. Nicméně tento příklad ukazuje, že Rosatom je schopen postavit jadernou elektrárnu za nějakých 3-3,5 tisíc eur za kilowatt instalovaného výkonu, zatímco americká a evropské společnosti nejspíš mohou nabídnout minimálně 5 tis.eur za kilowatt instalovaného výkonu,“* říká Sergej Kondratěv.

Mluvíme-li o výstavbě reaktorů nové generace 3+, pak je cena klíčovou otázkou. „Protože na kapitálové investice může připadnout od 70 % a více výdajů za celý životní cyklus fungování JE (s výjimkou nákladů na vyřazení stanice z provozu). Pokud je dodavatel schopen nabídnout snížení investic o 5-10%, pak to už velmi ovlivní vlastní náklady na výrobu elektřiny,“ vysvětluje spolubesedník a dodává:

Další plus Rosatomu je v tom, že vlastní místní společnost Škoda JS vyrábějící zařízení pro jadernou energetiku. „Rosatom by při vítězství v tendru mohl zajistit objednávkami českého výrobce a vytvořit reálná pracovní místa. Ostatní účastníci tendru nejspíš odvedou zakázky za hranice,“ říká oborový expert.

Další předností Rosatomu je, že jako jediná společnost ve světě vládne technologiemi ve všech etapách výstavby JE – od projekčních prací, přes výrobu nezbytného zařízení až po uložení vyčerpaného paliva. Jen Rosatom umí dělat podobné projekty na klíč.

„Díky tomu je Rosatom nejsilnějším hráčem v atomové sféře. Dokáže dodržení stanovených termínů výstavby JE. Je pro něj dosažitelných 70-80 měsíců. Před očima máme příklad francouzské Arevy, která vyhrála tendr na výstavbu JE ve Finsku už v roce 2003. Ohlášených šest let výstavby se změnilo v desetiletí (nový termín uvedení do provozu – rok 2022) a rozpočet z původních 3,2 na 8,5 mld. euro. A americká firma v Evropě nestavěla vůbec nic a není tedy s čím srovnávat,“ vysvětluje expert slabiny konkurentů.

U západních společností navíc je často překračován v průběhu výstavby rozpočet (zpravidla až o 100 %), zatímco Rosatom drží latku i zde. Přesným dodržením rozpočtu se vyznačují i Číňané.

Nicméně čínská společnost staví JE podle licence amerických a evropských společností. Číňané mají vlastní technologie, ale staví podle nich jen doma. Ve světovém měřítku je Čína novým hráčem a nepožívá zatím tak velké důvěry. Podobná situace je i u Korejců, kteří, pokud by tendr vyhráli, stavěli by JE v licenci americké Westinghouse, protože vlastní technologii generace 3+ nemají.

Americká společnost samostatně už dávno v podstatě žádnou novou JE nepostavila. Staví je v podstatě podle její licence jiné společnosti. Westinghouse kdysi byl velkým holdingem, ale po bankrotu se ztenčil. „Teď je to spíš projekční společnost, která si na práce najímá subdodavatele v Číně, v Evropě a USA,“ říká Kondratěv. Francouzská Areva rovněž není schopna provádět práce samostatně, ale využívá subdodavatele. To vše vytváří rizika nedodržení termínů výstavby a překročení rozpočtu, čímž trpí západní společnosti.

Mimochodem, Kondratěv ještě nespěchá s odepsáním Rosatomu. Česko je známo tím, že dlouho protahuje tendry a projekty v atomové sféře. Start výstavby nového energobloku v Dukovanech je plánován na rok 2029. Do té doby se může situace ještě změnit.

Pro Rosatom není ztráta tohoto kontraktu kritická. Má dost velké portfolio objednávek, mj. v Turecku, Bangladéši, Číně a v Indii. Buduje elektrárny i v Rusku, například JE Smolensk a JE Kursk-2. Český projekt není pro Rosatom nejdůležitější, ačkoli získání kontraktu v Evropě je prestižní záležitost.

Pokud se Češi v nejbližších letech nerozmyslí, bude zajímavé srovnat, jak bude probíhat rozšíření JE „Paks“ v Maďarsku silami Rosatomu, a jak bude realizovat projekt v Česku jeho konkurent.